

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԳԱԶԱՄԻԱ.

1866

ՍԵՆԵՍԻՆԵ

ՄԱԽԱՊԻԱ

ԳԱԶԱՄԻԱՆ

ԽԹԱԼԻԱՆԺԱՅԱՆ

ԹԵՐՁԻՒՄԸ ՕԼՈՒՆԱՐԱԳ

5041

ԱՀՆԵՅԵ ՄԱԽՍՈՒՄ ՏՈՒՐ

ՕՆՏԻՑԻՆՃԻ ՍԵՆԵ

ԹԱՊ' ԽԱՆԵԻ
ՌՈՒԲԵԿՆ Յ. ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ
ԱՍԻԹԱՆԵ, ՖԻՆԱՆՆԱԼԱՐ

Գաղամիա թէսմիյէ գըլընան
իշ պու ծիւղ վասէթասըլէ՝ պէ
հէր սէնէ պազը մէրթէպէ փայ-
տէսի օլան նէլ պէ նէվ մատտէ-
լէր հագգընտա՝ պիրէր գըլթա
միւնտէրիճ պուլունմադլէ, պու
տէֆա սէնէնին կիւնլէրի վէ պյ-
լարը իշեւն տախի՝ պիր գաչ
պէնտտէն իպարէթ օլարադ, ա-
թիտէքի տէրճ օլունանլար էրտա-
պը վագգըն քէշֆինէ իհալէ իտէ-
րէք, նէշը օլունմուշ տուր :

Ոէնի ատէմին իշպու Տիւնեայը
պիր պար աշնամագլողա միւգ-
թէտիր օլտուղնտան պէրու, սէ-
նէնին թագսիմիշի հագգընտա-
նիչէ սէլէֆտէն կէշէն նէշէսօֆ-
լար, խայլու տէֆալար թիւրլիւ-
սիյլէ թանզիմ վէրմիշէր իսէ տէ-
նինէ դալաթտան հալի օլամա-
մըլլար ըտը :

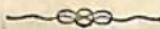
Ենձամ իպթիտա Յուլիոս կե-
 սար, վէ սանիէն Թօմա Փափասը
 օն իւչիւնճիւ Գրիգորիոս, վէ մէր-
 գումուն թէպասար Յէյէսօվլար,
 1582 թարիիխնտէ պու զալա-
 թըն ֆէչմինէ վասլ օլարագ, սէ-
 նէ 565 կիւն, 3 սաաթ, 48 տա-
 դըգէ վէ 34 սանիյէտէն իպա-
 բէթ օլտուղընը սաֆ վէ մազպութ-
 ևլէյիալ, Աքիթապ (Կիւնէշ)
 հիսապը իւզըէ օն իքի այէ շու-
 միսիլի թագսիմ իյլէմիշէր :

Յունուար	31	Յուլիս	31
Փետրուար	28-29*	Օդոստոս	31
Մարտ	31	Աեպտեմբեր	30
Ապրիլ	30	Հոկտեմբեր	31
Մայիս	31	Նոյեմբեր	30
Յունիս	30	Դեկտեմբեր	31

* Պալատէ զիքը օլսն վեարուար ա-
 յլն էօնիւնտէքի բագամ 28 վէ 29 գօն-
 մուշ օլուա, մէ տիմիք իսուկինի իլէ-
 րուաէ վասփը կէշիմիշ օլուուղնտան,
 արթըգ պուրատա թարիիքէ համէթ գալ-
 մարիշ տըր :

Իշպու օն իքի մահըն գանղը-
 լարը գաչ կիւնտէն իպարէթ օլ-
 տըլլնը հէր տայլըմ տէր խաթըր
 իթմէք իչիւն, փէք գօլը պիր
 եօլ իլէ հիսապը պուլունուր, եա-
 նի սօլ էլինի գափոյլը, փար-
 մագլարընըն իւչիւնճիւ գատէմ
 աշբգլարընըն պիր թէրաֆընտան
 սաղ էլինին պիր փարմաղըլէ
 սայմայա պաշտմալը . շէյլէ քի-
 ելք էվիէլ գափալը փարմաղըն
 ելք աշըլընա Յունուար տիմէլի .
 եանընտաքի չուգուր գալան եէ-
 րէ գիեարուար . իքինճի աշըլա
 Մարտ . եանընտաքի չուգուր
 Ապրիլ . իւչիւնճիւ աշըլա Մա-
 յիս . չուգուրա Յունիս . տէօր-
 տիւնճիւ աշըլա Յուլիս, եանըն-
 տա պիր շէյ գալմատըղնտան ,
 եէնիտէն պաշտմայլ իլք աշըլա
 Օդոստոս . եանընտաքի չուգուր
 Աեպտեմբեր . իքինճի աշըլա Հոկ-
 տեմբեր . չուգուրա Նոյեմբեր .

իւչեւնծիւ աշըղա Դեկտեմբեր :
 Իմտի հէր գանդը մահ՝ աշըգ-
 լարըն իւղերինէ թէսատիւֆ էթ-
 միշ իսէ՛ անլէր 54 կիւնտէն ի-
 պարէթ , վէ տիկէր չուգուրա
 թէսատիւֆ իտէնլէր տէ 50 կիւն-
 տէն իպարէթ օլարագ , պունլար-
 տան եալընրզ Փետրուար մահը²⁸
 28 , վէ տէօրթ սէնէտէ պիր 29
 կիւնտէն իպարէթ տիր . ու քե
 աղ իլէրուտէ աղնաշըլաճագ տըր :

Ախանը	Աիւրեանի իւզը՛ պա-
	լատէ զիքը օլան Յունուար , Փետ-
	րուար , օն իքի այլէրին էսամե- լէրի պէյանլնտէ տիր քէ՛ այնը
	կիւնլէրի տախի պիր տիր :
Քեանունի սանի	Թէմմուդ
Ենպաթ	Աւոստու
Մարթ	Էյլուլ
Կիսանն	Թէշրիյնի էվլէ՛
Մայը	Թէշրիյնի սանի
Հաղեւ	Քեանունի էվլէ՛

Վէ իշպու օն իքի այլէթ՝ եւ-
 տի կիւնտէն իպարէթ , էլլի իքի
 հէֆթպյէ՛ թագսիմ օլունմուշ
 տուր , կիմէ վէ կիւնտիւզ 24
 սատթ , վէ հէր պիր սաաթ 60
 տագըգէ , վէ հէր պիր տագըգէ՛
 60 սանիսէ , վէ հէր պիր սանիսէ
 60 սալիսէ հէսապ օլունարագ :

Հէֆթանըն էրմինիմէ էսամելէրի
 պիյան :

Կիրակի	Բազար
Երկուշաբթի	Բազար երթեսի
Երեքշաբթի	Սալը
Չորեքշաբթի	Չարշամբա
Հինգշաբթի	Փէրլէմպէ
Ուրբաթ	Ճիւմա
Շաբաթ	Ճիւմա երթեսի

Բումիմէ էսամելէրի :

Քիրիաքի'	Գէ՛միթի
Տէվթէ՛րա	Փարասքէվի'
Թրիթի	Սա՛վաթօն
Թութա՛րթի	

Արագինէ էսամէլէրի :

Եւվմիւլ	Ա.Հ.տ	Եւվմիւլ	Խամիս
»	Խանէյն	»	Ազինէ
»	Սէլսա	»	Սէպթ
»	Էրպատ		

Ֆարսինէ էսամէլէրի :

Էկքէմպիչ	Փէնցշէմպիչ
Տիւշէմպիչ	Ճիւմա'
Աւշէմպիչ	Շէմպիչ
Զահարշէմպիչ	

ԷՐՄԵՆԻԼԵՐԻՆ ԹԱՐԻՒՆ

Յիսուս Քրիստոս էֆենտիմի-
զին տիւնեայէ թէշրիֆ պույուր-
տուդլարընտան 552 սէնէ սօղրա'
կրինձի Մովսէս Կաթուղիկոս
Թուրին շէհրինտէ , ոլ տէվրտէ
պուլունան փիսդոպուլարտան վէ
ալիմէրտէն միւրէթթէպ պիր մէճ-
լս թէշքիլ իտիւպ , ոլ անէ կէ-
լինձէյէտէյին գուլլանըլմադտէ օ-
լան իշ պու թարիիին զալաթընը

օլապիլտիսի մէրթէպէ տիւղէլլթ-
մէյէ ճահտ իւ իդտամ իտէրէք ,
45 սյլը պիր երլ թէրթիպ էթ-
տիլէր շու միսիլի :

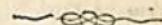
1. Ղաւասարդ	30	7. Մեհեկան	30
2. Հոռի	30	8. Աբեդ	30
3. Սահմի	30	9. Ա.Հ.կան	30
4. Տրէ	30	10. Մարերի	30
5. Քաղոց	30	11. Մարդաց	30
6. Աբաց	30	12. Հրատից	30
		13. Աւելեաց	5

Իմտի՝ տէօրիթ սէնէտէ պիր՝
Քէպիսէ իսապէթ էթտիսի հալ-
տէ՝ (քի նէ տիմէք իտուկի իլէ-
րուտէ աղնաշըլածագ) , պիր երլ՝
566 կիւնտէն իպարէթ օլուր . պա-
լատէ զիքր օլունան 45 սյլէր ի-
սէ՝ 565 կիւնտէն իպարէթ օլ-
տուդլնտան , տէօրիթ սէնէտէ պիր
կիւն , վէ 420 սէնէտէ պիր սյ ,
վէ 4460 սէնէտէ տախի՝ պիր երլ
երէրի կիթմէքտէ օլուր : Մէսէ-
լս , Քրիստոս էֆենտիմիզին 552

սէնէսի Յուլիսին 44 թարիխին-
տէ, Նաւասարդ սյը զուհուր ի-
տէրէք, օլ վագթին էհալիսի Երև-
պաշը թանըմըլար իսէ տէ՝ ֆե-
դաթ շիմտիւէ տէյին 40 այ վէ
24 կիւն գատար Ռումի սէնէսին-
տէն իլէրի կիթմիշ տիր, Քէպի-
սէ սէնէսի օլմատըղը իշխն. վէ
պու իսէ՝ զայեթիյէ պիր եան-
ըզ տիմէք օլուպ, շիմտի տէ
զաննը աճիզանէմիզ իւզիւ՝ պու
զալաթըն աօղըուլմասը գապիլի-
յէթտէն օլուպ, իհթիմալըղ-
պիր շէյ տէկիլ տիր, 45 իւնձիւ
Աւելեաց այբնը տէօրթ սէնէտէ
պիր 6 կիւն իտիւպ, սէնէյի 566
կիւնէ թէմամլայարագ. վէ պու
պէօյէ օլտուղը հալտէ, նասըլ-
քի Երւ պաշըմըղ պու սէնէ 0-
գոստոսուն 17 թարիխինէ թէստ-
տիւք էթմիշ տիր, իլա նիհայէ
էպիլէ կիթմէրէք, Ռումի սէնէսիւ-
է պիլա ֆարգ պիրլիքտէ կիթ-

մէքտէ օլուգըլար : Աշեքեար կէօ-
րիւնիւյօք քի Երւ պաշըմըղ 552
սէնէսի Յուլիս 44 ինտէ իքէն,
պիր սէնէ գատար ֆարգ իտիւպ,
554 սէնէյի էնմիշ տիր :

Էրմէնի թարիխինի պուլմագ
իչիւն հազըկթի իսանըն թարի-
խինտէն 554 սէնէ թէնզիլ իթ-
մէլի. ֆարազա, շիմտի 4866
տէյիղ, պունտան 554 սէնէ թէն-
զիլ օլունտըղը հալտէ՝ 4515 սէ-
նէ գալըր, քի Էրմէնի թարիխի
տիր. (Հայոց թուական 88ժե),

ՄԻՒՍԼԻՄԱՆԼԱՐԻՆ ԹԱՐԻԽԻ

Միւսլիմանլարն սէնէ հէսապ-
լարը՝ մահ հէսապը իւզրէ տիր.
վէ թարիխլէրի՝ հազըկթի իսա-
նըն ճիհանէ թէշըիջինտէն 622
սէնէ սօղըա Յուլիսին ալթընճը
ճիւմա կիւնինտէն պաշլար, հիճ-
րէթի սէպէվլիյէ նամը իլէ, օլ-

Քի հաղութի Առուհամմշտին Արք-
քէսի միւգերը մշտէն՝ Մշտինէյի
էլ նէպիյէյէ հիճրէթ էթտիյի
թարիի տիր :

Աւնէլէրի 554 կիւն, 8 սաաթ,
48 տագըդէտէն իսպարէթ օլուալ,
պիզիմ իսթիմալ էթտիյիմիզ Ա-
ֆիթապ հէսապը՝ 565 կիւն, 5
սաաթ, 48 տագըդէ, 54 սանի-
յէտէն, սէնէտէ 40 կիւն, 24
սաաթ, 54 սանիյէ կէրի գալըպ,
55 սէնէ զարֆընտա 558 կիւն,
28 տագըդէ, 5 սալիսէ էքսիք
կէլիր. մէսէլա 55 սէնէլէրի՝ Ա-
ֆիթապ հէսապըյէ 52 սէնէ կէ-
լիր կիպի պիր շէյ տիր :

29-50 կիւնլիւ 42 այտէն, վէ
պալէն (աֆիթապ հէսապըյլա)
45 այտէն իսպարէթ օլուալ, վէ
50 սէնէնին զարֆընտա հէր 2,
5, 7, 40, 45, 45, 48, 24, 24,
26 վէ 29 սէնէտէ՝ պիրէր այ ի-
լուիլ օլունուր. զիրա սէնէտէ 8

սաաթ, 48 տագըդէ 50 իէ զարպ
օլունտուդտա՝ թէմամ 44 կիւն
իտէր. պու 44 կիւն 5 սէնէտէ
պիր այ օլուր, քի 52 սէնէտէ
պիր երլ արթարագ 55 օլուր :
Մահ հէսապը իւզրէ այլէրին է-
սամէսի :

Առուհարըէմ	ր.	թէճէպ	ր.
Սաֆէր	թ	Շապան	թ
թէպիւլ էփէլ	ր.	թէմէզան	ր.
թէպիւլ ախըր	թ	Շէվվալ	թ
ձէմազիւլ էվ.	ր.	Զիւլգատէ	ր.
ձէմազիւլ ախ.	թ	Զիւլցինձէ	թ

ԵՌԻՆԱՆԻԼԵՐԻՆ ԹԱՐԻՒԹԻ

Աթիգ Եռնանիլէրին սէնէլէ-
րիտէ հաքէզա մահ հէսապը իւզ-
րէ 29 վէ 50 կիւնլիւ 42 այտէն
իսպարէթ օլուալ, 49 սէնէ զար-
ֆընտա հէր 5, 5, 8, 44, 44,
46 վէ 49 սէնէտէ օթուղ կիւն-
լիւ պիր այ զամմ իտէրլէր ե-

տի . այլն Ղուրբէլէրի (Ծնունդ
Լուսնի) վէ Մահիթապլէրի (Լը-
րումն Լուսնի), սէնէնին ան աս-
լոնտան պաշտըղը կիւնիւնէ վէ
սաաթըլնա բաօթ կէլմէք իշխն ,
Երլ պաշլարը՝ եազ կիւն տէօ-
նիւմիւնտէն սօղոա դուհուր իտէն
Մահիթապըն իպիթիտասընտան
ըտը :

Մահ հէսապը իւգրէ՝ այլէրինին
էսամէլէրի :

Էքաթօմիկօ'ն	29
Մէթաեիթնիօ'ն	30
Վօիտրօմիօ'ն	29
Մէմափթիրիօ'ն	30
Փիանէփսիօ'ն	29
Փօսիտէօ'ն	30
Ղամիլիօ'ն	29
Անթէսթիրիօ'ն	30
Էլափիվոլիօ'ն	29
Մունիչիօ'ն	30
Թարղիլիօն	29
Աքերքօջօրիօ'ն	30

Վագաա պաշդա տիւրիւ ու-
սուլէրի վար իսէ տէ՝ պու պապ-
տէ իդիթիզա իժմէտիսի իշխն
սարֆը նազար գըլընմըշ տըր :

~~~~~

Մըսըրւզիարըն թարիսի

Աթէր Մըսըրւզիարըն սէնէլէ-
րի 565 կիւնտէն իպարէթ , վէ
42 այէ թագսիմ օլունմուշ օ-
լուպ , հէր տէօրթ սէնէտէ՝ իլք
թօթ այլնա պիր կիւն իլավէ ի-
տէրէր իտի : Թօթ այլն իպիթ-
տասը՝ պէ հէր սէնէ Աւօստոսուն
29 թարիինտէն պաշլար ըտը :

Այլէրինին էսամէլէրի

Թօթ	Թիվի	Փախօն
Գաօթի	Մէհիր	Փայնի
Աթէր	Գամէնօթ	Լփափի
Խիագ	Գարմութի	Մէսօրի

~~~~~

ԱԱՀՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ԹԱՐԻԽԻ

Իպրանիլերին սէնէսի տէ՛ Մահ
Տէսապը իւղը օլուպ, +2 այտէն
վէ 554 կիւնտէն իպարէթ տիր :

Այլէրինին էսամէլէրի :

Նիսան	30	Թըշքի	30
Էյեար	29	Մարիսիղվան	29-30
Արվան	30	Քիղկէվ	29
Թամուղ	29	Թէկէթ	30
Ար	30	Սէվաթ	29
Իպուլ	29	Ադար	30

ԱԷՆԷԼԷՐԻՆԻՆ իպթիտասը Նի-
սան այլնտան պաշտը, Մըռը է-
սիրիսինտէն չըգտըհարը զերե
իչիւն. վէ պու այլն +5 թարի-
թի՛ Ալլահ Թէալլա հազրէթէրի-
նէ բէսիտ օլմուշ արփա քէլէ-
լէրի թագտիմ իթմէք, ինուլէ-
րինտէ դայէթիսլէ պէօյիւք պիր
շարթ տըր խամուրսուղ պայրա-
մը նամը ելէ, քի՛ միւճերրէտ
Նիսան այլ 55 ինաէ իսապէթ ի-

տէր : Խմախ պու Մահ Տէսապը
իւղը սէնէտէ 44-42 կիւն էք-
սիք կէլտիսինտէն, պիր գաչ սէ-
նէ զարֆընտա, Նիսան այլ եւ-
րինտէն ջնայլըպ իլէրի կիտէճէ-
յինտէն, վէ պու հալ իլէ մէզ-
քիւր Նիսան այլն իչինտէ ըէ-
սիտէ օլմուշ արփա պուլունմա-
յաճաղընտան, Աթար այլնտան
սօզրա՛ իւչ սէնէտէ պիր տէֆա
50 կիւնտէն իպարէթ պիր այ ի-
լալի՛ իթմէք լազըմ կէլմիշ Վէ-
տրա՛ նամը իլէ, օլ քի՛ իրինճի
Ադար տիմէք օլուպ, օլ սէնէ
Քէպիսէ (Նահանջ) թէսմիսէ գը-
լընըր, վէ 584 կիւնտէն իպա-
րէթ օլուր :

Շիմտիքի Աահուտիլէ՛ Տէր
նասըլ իսէ՝ պալատէ մէսթուր
պուլունան Նիսան այլնտա ելլ
պաշը իթմէյիպ, Թըշքի այլնտա
իտէրլէր, պու քի՛ էքսէրի պի-
զիմ Աեպտեմբէր այլ իչինտէ թէ-

սատիւֆ իտէր :

Քէնտիկէրինէ մախուռ օլան
Պայրամ կիւնլէրի շունլար տըր
քի, միւճէրրէտ թաթիլ իթմէ-
լէրի փարղ տըր :

Թէւրէ այլն իպթիտառը ի-
քի կիւն թէւ- նամը իլէ
Երլ պաշը, վէ 40 թարիինի Քէ-
հուր եանի Զօրապ, վէ 45-46-
22-25 տէ Սու- եանի Գա-
մը նամուն պայրամլարը տըր :

Քառուն 25 ինտէ, Խուսուսայ
եանի Գանտիլ պայրամը տըր : Աւ-
բուրն 45 ինտէ, Թու- նա- նա-
մը իլէ պայրամ տըր, քի աղած-
լար իչիւն տուա իտէրլէր :

Ամուրն 44-45-46 սինտէ,
Փու- եանի Շէքէր պայրամը
տըր :

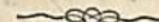
Նիւսուն 45-46-24-22 սին-
տէ Բիւսուր, Խուսուրսուղ պայ-
րամը տըր :

Աւ- 6-7 սինտէ Սու- գիր,

Կիւլ պայրամը տըր :

Ա. այլն 9 թարիինի Թէւ-
ու Ա. նամը իլէ Գարա պայ-
րամ տըր :

Պունլարտան մաստա տիկէր
օրուճլարը եախօտ փէրչիլլէրի
վար իսէտ տէ՝ ոլ կիւնլէրի փէք
տէ տըրգգաթլը թութմատըրգլա-
րընտան, զուրատա տէրճ իթմէր
լազըմ կէլմէմիլ տիր :

ԱձէՄլէրին թպորիի,

Աձէմլէրին սէնէլէրի տախի
Միւսլիմանլարն իսթիմալ էթ-
տիքլէրի կիպի՝ Ամհ հէսապը
իւզըէ տիր . տիկէր պիր ուսուլ-
լէրի տահա վար քի՝ Ճէլալէտ-
տին թարիինի թապիր իտէրլէր .
անը քի՝ Աձէմ շահը Մալէր
Ճէլալէտտին, հաղութի իսանըն
4079 ունճու սէնէսինտէ, թէ-

սպասար Ավելէրշինասլարէ (աստեղագէտք) սաֆ վէ մազպութիսլէսիպ, սէնէյի 565 կիւն, 5 սաաթ, 49 տագիդէ, 15 սանիյէ թագսիմ իտէրէք, պու ուսուլ պիզիմբինստէն հէման 29 տագիդէ, 50 սանիյէ վէ 48 սալիսէ ֆարդ իտէր, օլ քէ 2928 սէնէ զարֆընտա պիր կիւն տիմէք օլուր :

Իշպու սէնէ՝ 12 այտէն իպարէթ օլուալ, պիզէ տէօրթ սէնէտէ պիր Քէպիսէ զուհուր էթտիյի միսիլլի՝ Ճէլալէտին թարիխիյլէ տախի՝ էվվէլա տէօրթ սէնէտէ վէ սանիէն պէշ սէնէտէ պիր Քէպիսէ զուհուր իտէր. վէ Երւպաշըլարը Մարթըն 9 թարիխի Նէվ ըուզի Սուլթանի նամը ելէ տիր. վէ օլ կիւն թէսավիիլէյլիւնի նիչար տըր :

Ճէլալէտին միւ միպիննէ այլէրին էսամէլէրի:

Յէրվէրտին (Մրթ)	Մէր
Արտիպէհշիթ	Ավան
Գուրտաթ	Աղէր
Թիր	Տէյ
Մուրթաթ	Վամէն
Սախարիուր	Խափէնտէրմուչ

Իշպու էսամէլէր Մէլայիդէ իսիմէլէրի տիր • չիւնքի աթիգ Աճէմէլէրին այլէրի հէֆթայա թագսիմ օլմայըպ, ճինսի ինսանըն հէր պիր ամէլլէրինէ այրընէ թայեին օլմուլ մէլէքէր վար տըր դըյաս էթտիքէրինստէն, հէր կիւնին վէ հէր այըն իսմինէ այրընէ պիրէր մէլէք իսմի վէրիլէր իտի. վէ պու մէլէքէրի իքիսէ թագսիմիտիւպ, պիր դըյամնը այլէրէ, վէ տիկէր դըյամնը կիւնլէրէ մախսուս նազըր թութարլար ըտըր:

Գինումաշնչնլելէր կիւնլէրինին
սաաթլարըն պաշանկընընը՝ աայըը
միլէթլէր կիպի իզանտէն ողըա
հէսապ իթմէշիպ, կիմէլէրին նըս-
ֆընտան պաշայը՝ պիր կիւնի
(պիզէ 120 տադըգէլի) 12 սա-
աթա թագսիմ իտէրլէր. վէ հէր
սաաթլըն քէնտու լիսանլարընճա
սյըընէ պիրէր իսիմէրի վար տըր :
Հէֆթալարը օն կիւնտէն իսպա-
րէթ տիր :

Աէնէլէրի Մահ հէսապըյլէ 29-
50 կիւնլիւ սյլէրտէն իպարէթ
տիր : Վէ Սո-ռէտէն պուրճուն-
տա զուհուր իտէն Մահըն զուր-
բէսի Երւ պաշըլարը տըր, օլ քի
պիզէ Յունուար այը իչինտէ թէ-
սատիւֆ իտէր :

Աէնէլէրինի Աֆիթապ հէսա-
պըյլէ տէնկ կէթիրմէք իգիւն,
թէմամ պիր այ զամմ վէ իլավէ

իտէրլէր . վէ պու իլավէյի 49 սէ-
նէտէ պիր եափարլար . եալընըզ
պունլարտան եէտիսի պիրէր այ
իլավէլի օլուպ, պադը գալանը ա-
տէթա տըր :

Այլէրինին էսամէլէրինի՝ քէն-
տի հարֆլարըյլէ իշարէթ իտիւպ,
իւչ օնա թագսիմ իտէրլէր :

Ալժմըլ սէնէյի պիր տէվը
թութարլար : Թարիխլէրի՝ իսա էլ
Մէսիհտէն 2697 սէնէ էվիլէ
պաշար : Պու պապտէ՝ հազըթի
իսանըն ճիշանէ թէլրիֆ պու-
յուրազըլ սէնէոի՝ Զինլիլէրին
դըրդ պէշլինճի աէվլէրինին էլլէ
ուրիղինճի սէնէսինէ թէսատիւֆ
էթմիլ օլույօր :

ՀԻՆՏԼԻՒԹԻՒՆ ԹԱՐԻՒԹԻ

Հինտիսթանլըլարըն իքի չէշիտ
թարիխլէրի վար տըր, պիրի Սա-

քի վէ տիկէրի Քալուղի նամըն-
տէ : Սաքի թարիխի՝ Յիսուս Քը-
րիստոս էֆէնտիմիզին տիւնեսյէ
թէշիփինտէն 78 սէնէ սօղսա,
վէ Քալուղի թարիխի՝ 5404 սէ-
նէ էվիէլ պաշտը . վէ Արև պա-
շտըրը պիզիմ Ապրիլին իջնտէ
Աֆիթապ Գ.օչ պուրճունա Կիր-
տիսի կիւն տիւր :

Վրահմանլար միւժիպինձէ Մէ-
շուղի (լուսնային) սէնէլէրի 565
կիւն , 6 սաաթ , 12 տագրդէ վէ
50 սանիյւտէն իպարէթ օլուպ ,
Եվրօբանըն Ամիթէրշինասլարը հէ-
սապընտան , սէնէտէ 25 տագրդէ
44 սանիյէ վէ 50 սալիսէ էքսիք
կէլիր : Շէհրի (քաղաքային) սէ-
նէլէրի 565 կիւնտէն իպարէթ օ-
լուպ , պազը տա Քէպիսէ զուհուր
իտէր , վէ 42 սյէ թագսիմ օ-
լունմուշ տուր : Կիւնլէրինին պաշ-
լանկըն աֆիթապըն տօղտուղուն-
տան օլուպ , պիզիմ 60 տագրդէ-

լի 24 սաաթը , 24 տագրդէլի 60
սաաթա թագսիմ իտէրլէր :

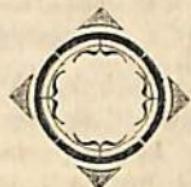
Լաթինլէր տախի՝ հաքէզա պիզ
կիպի , թարիխլէրինի Քրիստոս է-
ֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին Ճիշա-
նէ թէշիփինտէն պաշլարլար , էմ-
մա շիմտիքի հալտէ մապէսնիմիզ-
տէ օլան 42 կիւն ֆարգըն սէպէ-
պի շու տուր քի՝ պիզիմ իսթի-
մալ էթտիյիմիզ թուզնամէ (80-
մար) Յուլիսս Կեսարըն տըր , օլ-
քի՝ սէնէսի 565 կիւն 6 սաաթա
թագսիմ էթմիշ իտի . պու սէ-
պէպտէն տէօրթ սէնէ սարքընտա
արթան 24 սաաթ պիր կիմէ կիւն-
տիւզ օլուպ , Քէպիսէ (Նահանջ)
նամը իլէ օլ եըլըն Փետրուար ա-
յընա զամմ իտէրէք 29 կիւն օ-
լուպ , սէնէ տախի 566 կիւն-
տէն իպարէթ օլուր ըտը . էմմա՝
մէրգում Յուլիսս Կեսարըն թագ-

սիմինտէ զուհուր իտէն դալաթըն
էվլէճէ վասքը կէմիշ օյան թօ-
մա փափառը օն իւչիւնճիւ Գրի-
գորիս , թէպասառը ֆէյլէսօֆլար
ելէ ֆարգընա վարզպ , սէնէյի 565
կիւն , 5 սատթ , 48 տագիդէ վէ
54 սանիսէյէ թագսիմ իսլէմը :

Լիմի Քրիստոս էֆէնտիմիդ-
տէն 225 սէնէ սօղը՝ Զինիզիկբ-
տէ գուրուլան աղիզ սինօթտան
(Նիկից սուրբ ժողով) , 1580 սէ-
նէսինէտէք , հէր սէնէ վարդ ի-
տէն 44 տագըդէ վէ 9 սանիսէ հէ-
սապ օլունտուգտան՝ թէմամ 40
կիւն իտէյօր . անըն իչիւն Լա-
թինլէք 1580 սէնէսինտէ՝ պիզ-
տէն 40 կիւն ֆարգլարը օլմուշ
տուր . 1700 սէնէսինտէ՝ պու
ֆարգը 44 կիւն , վէ շիմտի 1800
սէնէսինտէ 12 կիւնէ գարար վէ-
րիլէրէք , 1900 սէնէսի օլտու-
զը հալտէ՝ 15 կիւն ֆարգլարդ օ-
լուպ , վէ գաչան 2-500 սէնէյէ

վարտըդտա , իլա նիհայէ :

Կէչէն սէնէ Օրացոյց (Յուղնա-
մէ) միւելիփի Խազքէյ Գիլիսէ-
սի փափառլարընտան վաղլէթլիւ-
Տէր Երեմիա ձէնապլէրի պու մատ-
տէտէն պահս իտէրէք պիր ճիւզ
նէշը իտիւպ , դալաթըն պիզտէ
օլտուզընը իտտասա վէ սապիթ-
էթմիշ իսէ տէ՝ մատտէյի մէզ-
քիւր հագդընտա պիզէք պիր գա-
րար վէրիլէմէյիսպ , էրպապը վու-
գուգուն քէշփինէ իհալէ իտէրիդ :

Ի Ս Թ Ի Խ Բ Ա Ճ Ը

Գ Ա Զ Ա Մ Ի Ա

ՊԻ ՀԱՄՏ Վ.Լ. ՍԷՆԱՑԸ ԹԵԱԼԱ

Իշպու միւպարէք քելամլարը՝
ֆելչագիդէ հէր ան գալպիմիզտէ
վէ տիլիմիզտէ օլմագ լաղըմ իսէ
տէ՝ ֆէդաթ կէչէն սէնէի սըհհէ-
թի աֆիլէթլէ կէչիրիպ տէ սաղ
վէ սալիմօլանլար, քելամը մէզ-
քիւրէյի հէման չար թէրաֆլա-
րընտա ալթուն հաքք էթտիրմէ-
լէրի ճայիզ վէ միւնասիպ տիր : Զի-
րա՝ կէչէն սէնէ հէր նէ դատար
ոռւլչ վէ իսթիրաչէթտէ իտի իսէ
տէ՝ եալընըզ Քօւեր խասթէլիօի
(նասրէ քի կէչէն սէնէքի Գաղամի-
ասընըն Փետրուար) (Շիւպաթ) ա-
յընտա իսմի բէսմիյլէ տէրծ իյէ-
միշ իտիք), պազը մահալլէրտէ է-
հալիսի պիչարէկեանտէն կէնճ վէ
իխթիսարա պագմագսըզըն, ըասթ
կէլտիյինի փէնչէսի ալթընտա է-

զիալ ախրէթէ կէօնտէրմէսիւլէ, հէման տիւնեանընք քեափքէի է հայիսինի թիթրէթտի : Հալ պու քի՝ ոլ տէքքի կէչիրիպ տէ սաղ գաւաննար, պու սէնէյի միւպարէքէյի ալէտատան ալէտ օլարադ կէչիրիպ, էյի կիւնլէր կէօրէճէքէրինի մէմուլ իտէրիմ :

Խշ պու 1866 սէնէսի հէօքմ իտէն սէյեարէ, եանի՝ տէվը էտիծի երլորզ, Հանէլ (Խոյ) պիւրճի մէքեանընտա, ԶՈՒԽԱԼ օլուպ, խայլու էյլիքէր օլաճաղը քէշի օլունուր. վէ հաթթա հէր պիր վէճչիէ պուլուդ օլաճաղընտան, խնանլարն եիւղիւ կիւլէճէր :

Ո-նորէթ (Փայլածու) սէյեարէ, ասիւմանըն օնպիրիննի տէվիրնտէ օլունուզը էջիւտէն, վէ Աֆիթապ տափի սէմանըն օնունձու գաթընտա պուլունտըզ հասէպիյլէ, հէր քէս քէրահիսէթլէ կիւն կէչիրէճէք տիր :

Աբառրա ու ֆադ թէքէք քէսֆ-սիզէքլէր էքսիք օլմայաճադ : Խորթմա իլլէթի պէնի ատէմէ սրդճա զիյարէթ իտէճէք . վէ պազը-

լարինա՝ գան պօղուդլուզը իսապէթ պիրլէ, պիր նէվի աղլորճա խամթէ իտէճէք, լաքին քէտէրսիզէ տիր : Կըսէրի բէք իիթիյարլար ախրէթէ եօլուու օլաճադլար : Հէր ձնս հայլանաթ հադդընտա պու սէնէնին պիւրճի իդթիզարնա քէտէրիճէ օլուպ, թէլէքիսաթ չօդ առուր :

Նէպաթաթ վէ միյլէնին դայէթիսլէ պու օլմար միւնասիպէթիսլէ, փէք էհմէն սուրէթտէ փիրութիթ օլունաճադ . վէ հաթթա իւղիւմիւն իլտիյաթ մէրթէպէ չօդ օլմարյէ, եիւղիւնէ պադըւմաղ տէրէճէլէրէ վարաճադ :

Պիր սէպէպտէն տոլսյը՝ պիր գաչ էսնափրն իլլէրի ինգիրազ պուլուպ, հալլէրի փէրուշն օլաճադ :

Զախիրէ պու, իփէք չօդ, ալան եօդ : Փամագուր քէզալիք :

Պու սէնէ մուհարէպէճէ սէտալար իշիթիլէճէք իտէ տի՛ ճիւղիյաթտէն օլտուզնտան, սուլչ վէ իսթիրահէթլէ կէչիճէք տիր : Հէման ճէնապը Ալլահ ճիւմիչի սալիմէն 1867 սէնէյի միւպարէքէսէ նէթիշտիրսին :

Սենենին տէօրը մէվսիմլէրի
հազգընտա:

ԳԸՇ մէվսիմինին էվլէլինտէն
նիհայէթինէտէք , պազը հաֆիփ
վէ պազը շիտտէթլի սոուդ վէ
դարլը տըր :

ՊԱՀԱՐ մէվսիմինին էվլէլի
րուզիկեարլը վէ բահմէթլի օլուպ,
սոնլարընտա սրճաբ տըր :

ԵԱԶ մէվսիմինին էվլէլի աղ
վէ օրթասընտա զայէթ սրճաբ օ-
լուպ , էնճամը բահմէթլի տիր :

ԿԻՒԶ մէվսիմինին իսպթիտա-
սը զիյատէ բահմէթլի , օրթասը
սոուդ վէ նիհայէթի դարլը օլա-
ճաբ տըր :

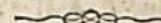
Նասըլ քի կէչէն սէնէ իչիւն
սու գրլէթի օլմայաճաղընը խա-
պէր վէրտիք , վէ էլչէմտիւլահ
օլմատը , պու սէնէ տափի սյնը
իւզրէ պու օլաճազը մալիւմ օլա:

(Խու) ՊԱՀԱՄԻԱ

ՅՈՒՆՈՒԱՐ

Մ. ՔԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ

Կիւն 31. Ա. Էկէ 14. Հիւնուկէ 10:

Յունուարըն ն թարիիի՝ բէմէզտ-
նըն նի օլուպ , (ադշամէզանընտան
սոզոս հէսապ օլունաբադ) , Սաաթ-
6. Տագըդէ 28տէ , ☐ Աահըն դուր-
բէսի տիր :

Պու Գասըլըն հէլտոր սօ-
ուդ օլուպ , բահմէթլի վէ դար-
լը տըր . վէ հաթթա թիսինին
շիտտէթինտէն՝ դարատաքի

Կօլճուլար վիշտէրեատէքի
կէմիծիլէր եօլլարընը շաշը-
րըպ, չօգլարը թէլէֆ օլա-
ճազլար. պուտ միսիլլիլէրէ
Հագգ թէլալանըն իմտատը
եէթիշսին: Ումուրը Փօլիթի-
գաճա օլան հավատիսլէր,
փէք միւտթէլդէմ տիր:

12 Թարիիի՝ Ռէմէզանըն և օլուպ,
Ա. 5. Տ. 42աէ, Յ Մահըն պիրին-
ճի քասուը տըր:

Հէվարուղիկեարլը վիշտար-
լը օլուպ, սոուդ տախի էք-
սիքսիդ տիր: Եօթէտէն պէ-
րուտէն կէրէք թէլէկրափ վիշ-
տէրէք փօնթալար իլէ մու-
հիմմ խապէրլէր կէլմէքտէ:
Պազը սիզուրիթա զօմբան-
եալարը՝ քիւլլիշէթլի զարար
վիշտիանա ուղբայաճագլար:
Շուտ չէհիրլէրէ տէք գուրտ գը-
յափէթլի ինսանլարըն սէր-

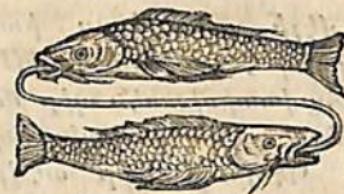
պէսթձէ կէղմէլէրի, թէտ-
ճիւպ օլունմայա մախուռ
տուր: Հագգ նէրէտէ, հա-
քիմ նէրտէ Գըսսատէն
հիսսէ :

19 Թարիիւն՝ Ռէմէզանըն օլուպ,
Ա. 5. Տ. 32աէ, Յ Մահէթար տըր:

Հէվաս սոուդ վիշտ պուլութ-
լու օլուուղը էնիւտէն, բահմէ-
թին նիւզուլ իտէճէյի շիւպ-
հէսիդտիր: Հավատիսաթէ թէք
չօդ օլուուղընտան, զաղէթա-
թալար օգունմայա մախուռ
տուր: Իքի տէվլէթ սիրպիր-
լէրինէ խօր պագմագտէ տիր-
լէր: մապէշնէրինտէն վար ի-
սէ դարա քէտի կէչմիշ օլ-
մալը: սապէրլը օլան նիհա-
յէթ կէօրիւր . . . Ախղութիթա-
թէք եօլունտա: Օրթալըդ
դայէթիցլէ սուսլուդտա տըր:

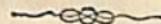
27թարիխի՝ թէմէզանըն բրիւ օլուպ,
Ա. 4. Տ. 32տէ, Ը Մահըն էնճամ-
քի ֆասլը տըր:

Պու ֆասլըն տա հէվասը
գարլը վէ բուզիկեարլը տըր :
Պազը աչդ հէվալը կիւնէր
օլաճադ խէտ տէ՛ ևինէ սոուդ
րահաթ վիրմէյէճէք : Փօլի-
թիդաճա միւհիմմ պիր հա-
վատիս եօդ տուր : Պու տէ-
ֆաքի թէլէկրաֆըն կէթիր-
տիյի խապէր, թաճիրանա
փէք ֆայտէլի տիր : Իքի
տիպլօմաթ, պիր մատտէտէն
տօլայը տուէլլօյա չըդաճադ-
լար : Ագ տէնիզին հալի բէք
խօշ տէյիլ տիր . պուրասընա
իւչ նօդթա գօյալըմ . . . :

ՓԵՏՐՈՒՅՆ

Մ. ՇԻՒՊԱԹ

Կէռ 28. Ա. Է Տէ 13. Ա. ՆԵՐԻ-Կ 11:

Գետրուարըն Յ թարիխի՝ թէմէզա-
նըն բու օլուպ, Ա. 19. Տ. 32տէ,

Ը Մահըն ղուրբէսի տիր:

Հէվա գարլը վէ բահմէթ-
լի օլուպ, ֆուրթունալար
աէվամ իթմէքտէ տիր : Նու
պօրա գմնդը եանտան կէլ-
ալ քի՝ տայանամայլալ տա
գաչան գաչանա օլույօր. նէ
աճայիպ շէյ . . . : Պիր գաչ

տիւվելի բահաթսըզ իտէն
տրդգաթէ շայեան փօլիթի-
գա հավատիսինտէն պիր մա-
լիւմաթ քէսող իտէպիլտինիզ
մի : Պէօյիւք պիր տէվէ-
թին վիւքէլասը իսթիփա
վիրմէքտէ տիր : Պազը ալ-
թը իւսթիւնտէն էյի չըդար
տէրլէր :

10 Թարիիի՝ Շէվլալըն Կախ օլուսկ,
Ա. 12. Տ. 20տէ, Օ Մահըն Քասը
Եվլէլի տիր:

Պու Քասըլըն հէվասը բու-
վիկեարլը վէ նիհայէթ բահ-
մէթլի օլուպ, սոուգ տախի
տէվամ իթմէքտէ : Ումուրը
փօլիթիգա աճայիտ հալտէ
տիր . կեան սու թէրափա
կեան չու թէրափա տէօնա-
մէքտէ տիր : Հէր քէսին լի-
սանընտան իլք պահարտա
մուհարէպէ օլածագ տէյի

սէօղլէր իշիթիլյօր էմիա ,
ինանմայըն, զիրա ասըլսըզ
տըր: Նէ տիմէք իսթէյօր
շու . . . զաղէթանըն միւէլ-
լիֆի . փէյզամսէրլիգ իտէն-
լէր չօդալար . եահնու, պիզ
սէնի չօգտան պէրու տիյնէ-
յօրուգ, լաքին նէ էօյրէնսի-
յօրուգ . հիչ :

17 Թարիիի՝ Շէվլալըն Կախ օլուսկ,
Ա. 20. Տ. 40տէ, Օ Մահիթագ տըր:

Հէվանըն շէքլի էվլէլքի
ֆասըլա մումասըլ իսէ աէ՝
ոլազը աչըդ հէվալը կիւն-
լըր տէ օլաճագ : Փոլիթիգա-
ճա օլան հավատիսէր, ֆէ-
նայա մէյիլի տիր : Տիպօ-
մաթլար պէ հէր եէլմ մէծ-
լիս իթմէքտէն տուր օլ-
տուղլարը եօգ : Հէր տէվ-
էթ պիրէր կէօնա մէշղու-
լյէթտէն հալի օլամայօր-

լար . նէ հայ պէօյլէ
Պիր մահալտէ՝ ասըլար փէյ-
տա օլուպ , թիւրլիւ խա-
սարաթլար իթմէքտէ տիրլէր

25 Թարիխի՝ Շէվվալըն բախ օլուպ ,
Ա . 23 . Տ . 20տէ , Օ Մահըն սօն ֆաս-
լը տը :

Հէվա սօուգ վէ աչըդ ի-
սէ տէ՝ հավատիսաթը փողի-
թիգա պուլանըդ տըր : Տիտ-
լօմաթ էֆէնտիլէր՝ թէլաշէ¹
իչինանէ օլուպ , էօթէ պէ-
րու սէցիրթմէքտէ տիրլէր :
Պու ֆասըլըն 27 վէ 28 թա-
րիխլէրինտէ՝ խայալտան խո-
րիճ պիր շէյ օլաճադ : Թէ-
էսիրլմէ հարէքէթի էրդ
զուհուրիխնտէն տօլայը , շէհ-
րին պիրինին հալի խարապ
օլաճագ : Ախզութա տուր-
դունճա :

ՄԱՐՏ

Մ . ՏԱԽԻ ՄԱՐԹ

Լին 31 . Ա . Ա նե Ա ն Ա ն ո ւ ի ւ լ 12 :

Մարտըն 5 Թարիխի՝ Շէվվալըն բ-
ռւ օլուպ , Ա . 6 . Տ . 1տէ , Օ Մահըն
զուրբէսի տիր :

Պու ֆասըլըն հէվասընա
պիր գարար վէրիլէմէդ . չիւն-
քի՝ թիւնարխանէ դաշկընը
տիվանէ Մարտ կէլիալ այադ-
լարընը ուզաթտըլընտան ,
գար , եաղմուր , րահմէթ ,

տոլու, բռւղիկեարլարըն չէ-
շիտիյէ էսմէսի, վէլ հասըլ
հէր պիր չէց օլմագ իհթի-
մալտէն տիր: Պիր միլէթին
ումումի մէճլիմինտէ, պիր
պահստէն տոլայը ալթիւսթ-
լիւգ դուհուր խտէ ճէք: Զօդ-
տան պէրու արանըլմագտատ
օլան դանլընըն պիրի, տէր-
տէսթ օլունածագ:

11 Թարիեի՛ Զիւլւատէնին չալ օ-
լուպ, Ս. 19. Տ. 39ուէ, Չ Մահըն
ելք Փասլը տըր:

Հէվա բռւղիկեարլը օլ-
տուղընտան վէ ճէսամէթլի
րահմէթ եաղամաղընտան,
չայ քէնարընտա օլան պազը
քէօլէրէ խայլու սագամէթլի
վիրէ ճէք: Պու Փասըլտա՝
խասթէլէրտէն պազըլարրախ-
րէթ կէօչիւթէտարիքի կէօր-
մէքտէ: պա խուսուս բէք

միւսիննիէր: Պիր պէլտէնին
էհալիսի՝ էքմէք դըլլիթինէ
տայամամատըլարընտան
հիւքիւմէթէ գարչը սիլահա
աալրանըլպ ասըլըլպ գալգը-
շաճաղլար. նէ մութլութէ-
հիյէ թէլէֆ օլանլարա. չիւն-
քի՛ պու տա Ալլահըն պիր
զուլմուտուր...: Պազը սախ-
թէքեար էվլիյալար փէյտա
օլաճագ: Պու Փասըլըն 18
թարիսի կիճէսի Մահիթապ
գարարըլ իւչ պուչուգ սա-
աթմըլըտարը սիւրէճէք, վէ
եյլիյէ տէլալէթ տիր:

19 Թարիեի՛ Զիւլւատէնին չիւ օ-
լուպ, Ս. 11. Տ. 56ուէ, Չ Մահի-
թապ տըր:

Պու Փասըլըն հէվասը՝ պու-
լութլու վէ սիսլի տիր: Մու-
հարէպէճէ հավատիսլէր էք-
սիքսիլ տիր: Նէր տէվէթ

հազըրլըգտէ . վէ հաթթապա-
զըլարընըն տա խաղինէլէրի
պօշանմայա պաշլատը : Պիր
քիւչիւք հիւքիւմէթ , պէօ-
յիւք իշէրէ էլ վուրմագ իս-
թէր , էմմա նիհայէթ քիւ-
չիւք տիւչէճէք : Շու ... րէ-
դալէթէ պագըն . էլհէմտիւլ-
լան , ութանմագ արլանմագ
պիւթիւն պիւթիւնէ գալդ-
տը . հէլէ քիւչիւյին պէօ-
յիւյէ սիննինէ հիւրմէթէն
բայէթ իթմէմէսի , ասրըն
հիւքմիւնձէ պիր մօտա սա-
յըլմագտէ , լաքին պմւ տա
մը մօտա սայըլըյօր , թնւ ...
Տաղարտա , թէփէլէրտէ հա-
րամիլէր չօղալմագտէ :

27 Թարիիի՞ Զիւլդատէնին Դսի օ-
լուպ , Ա . 15 . Տ . 56 տէ , Ը Մահըն
ֆատը ախըլը տըր :

Զըրաաթա ֆայտէլի բահ-

մէթէր եաղտըգտան սօղրա
աչըդ վէ կիւդէլ հէվալը կիւն-
լէր տէ օլաճագ : Արթըգ
Մարտ ագըլլանտը . օնա տէ-
լի տէյէն քէնտի տիվանէ կի-
պի տիր . պաղէն կիւլէր ,
պաղէն աղլար Մարտ պապա
իշէրինտէ օլմատրգճա , օն-
պիրինին հալինէրէյէ վարըր .
աղ միւտահէնէ իտէլիմ տէ ,
պիր գաչ կիւնլիւք էօմրիւ
գալտը , տէֆ օլսուն կիթսին .
էլվէրիր , օթուզ պիր կիւն
տիւր նէ չէքտիք իսէ : Տէ-
նիզձէ գուվէթլի օլան տէվ-
լէթլէրտէն պիրի՝ մուհարէ-
պէ աչըլմասընը իսթէյօր էմ-
մա , ալիմ տէվլէթին պիրի
պրագմայըպ էօյիւտ վէ նա-
սիհաթ վիրմէքտէ . պագա-
լըմ սօնու նէ րէնկէ թահվիլ
օլուր : ... տէքի էհայինին ա-
սրւըլը , օրթալըղը սարսայօր :

Ա.ԳՐԻՒ

Մ. ՀԻՍԱՆ

Ական 30. Ա. Էֆէ 11. Էնդին 13.

Ապրելին Յթարևին՝ Զիւլտատէնին Դառ օլուզ, Ա. 13. Տ. 58տէ,
⊕ Մահըն ղուրբեսի տիր:

Հեվա պօզուգ տուր. Մարտ
այր Ապրիլտէն իւչ կիւն էօ-
տիւնք ալըր տէրլէր. լաքին
պու սէնէ վար իսէ պիր գաչ

տոհա դիյատէ ալմըշ օլմալը
քի, փէօսթէքի սուրամթլը,
քէօսթէպէք պօյլու մասդա-
րանըն, հալա էլինտէն գուր-
թուլամաաղդ: Ու Փուգը փօ-
լիթիգա զարարթըտա տրը:
Պաղը տէվլէթլէր՝ պիրալիրի-
նի ճէլպ իթմէք արդուսին-
տէ տիրլէր. Պիր փատիշահ,
քէնտի թախթընը թաճընը
էհալիսինէ թէրք իթմէյէ
հաղըրլանմազտէ . . . պու նէ
կիւնլէր կէօրիւյօրուզ ևա
րապպիմ: Մէշհուր վէ ա-
րիմ պիր զաթ վէ ֆաթ իտէ-
ճէք: Թէլէկրաֆ խաթթլա-
րը էնտիշէլի հաւլատիսլէր
վիրմէքտէ տիրլէր:

10 Թարեկի՝ Զիւլցիճճէնին Կսի օ-
լուզ, Ա. 5. Տ. 12 տէ, Օ Մահըն
պիրինչի Փասլը տըը:

Արթըգ իւք պահարըն

թաթլը վէ խօշ ըուղիկեար-
լարը էսմէյէ պաշլայըպ ,
տիւնեայա ճան վիրէրէք տի-
րիթմէքտէ տիր : Փոլիթիզա
ույղունուղ հալտէ տիր :
Տէվէթլէրտէն պազըլարը :
ասքէր վէ տօնանմա հազըր-
լըզը կէօրմէքտէ տիրլէր : Պիր
տէվէթլին սինօրլարընա առ-
քէր պասթը : Խւչ տէվէթ
պիրպիրլէրիլէ իթթիֆագ ի-
տիւպ , գարա վէ տէրեանէ
օլան դուվէթլէրինսի պիր-
լէշտիրմէք խզէրինտէ տիր-
լըր : Պու նէ շաշըլաճագ խա-
պէր Ղազէթալարըն հա-
փատիսէրի փէք չօգ օլուպ ,
օգունմայա շայեանարը : Պիր
միլլէթին ումուրը խուսու-
սընը հալա պիր նիզամ թահ-
թընա բապթ իտէմէտիկէր .
սէպէպի . պաշդա պիր չէյ
օլմայըպ , իթթիֆագարզը

արը , իթթիֆագուըպ' գ
18 Թարիիին Զիւլցինձէնին չօի ո-
լուպ , Ա . 3 . Տ . 55տէ , ② Մահե-
թապ արը :

Հէվանըն կիւղէլիյին հէր
քէսի , տաղ , պաղ վէ պախ-
չէլէրէ ծէլպ իթմէքտէ . լա-
քին խայլուճէ սոււգ օլոււ-
ղը էճիլտէն սագընմազը : Մու-
հարէպէճէ օլան հավատիսլէր
պիր գաշ տէվէթլէրի պիհու-
զուր իթմէքտէ տիր : Պազը
խայրիսան տէվէթլէր , գան
տէօքիւլմէմէսինէ ճանուկէօ-
նիւլտէն զայրէթ իտէյօրլար :
Սօնունա պագալըմ :

20 Թարիիին Զիւլցինձէնին ՛՛իւ ո-
լուպ , Ա . 4 . Տ . 30տէ , ④ Մահըն
էնճամքի ֆասլը արը :

Պու ֆասլըն հէվասը փէք
կիւղէլ վէ խօշ օլուպ , կիւ-

նէշին շէօլէսի պիր թէրաֆ-
 տան, վէ րիւզկեարըն միւ-
 լայըմ թէնէֆփիւզի տիկէր
 թէրաֆտան պէնի ատէմի
 ֆէրահնագ իթմէքտէ իքէն,
 շու արատա րահմէթլէ ֆուր-
 թունանըն միւնասիպէթի վար
 մը յըտը : Եփրօբա մէճիսլէ-
 րինին պազըլարը գափանըպ,
 պիր էյեամ թաթիլ օլունա-
 ճագ : Պիր մէմալիքտէ՝ տա-
 խիլիյէճէ պէօյիւք թէպէտ-
 տիւլաթ վագի օլաճագ : Պա-
 զը թէրաֆլարտա էշգըյա-
 լար փէյտան օլուպ, պազը
 մահալլէրին էնալիսինէ սար-
 դընթըլըգ վիրէճէքլէր : Պիր
 պարութխանէ գաղայէն ա-
 թէշ արպ փաթլայաճագ :
 Պիր զաթը ալմ, տէվլէթի
 թէրաֆլնտան շէրէֆեապ օ-
 լաճագ : Պազը քէօյլէրին հայ-
 վանաթը թէլէփ օլաճագ :

ՄԱՅԻՍ

s. ՏԱԽԻ ՄԱՅԻՍ

—•—•—

Կէ՛ռ 31 . Ա. Հէնէ 10. Հէնադիուկ 14 :

Մայիսին 2 թարբիսի՝ Զիւլչիճճէ-
 նին բառ օլուպ, Ա. 20. Տ. 47տէ,

⊕ Մահըն շուրբէսի տիր:

Պու Փասըլըն հէվասը ա-
 լեատան ալեա օլուպ, հէլէ
 պաղ վէ պազէլէրին կիւ-
 զէլիյի հատուն էֆզուն

տուր։ Զիշէք տէմէթլէրի
սըգնա պաղանըլտըղնտան,
գոգուլարը ալէմէ թէէսաիր
իթմէքտէ։ Պիը գոգու քի՝
վասֆընա աճիզիզ։ Թէք
ճամիը կէօղիւք գուլանմագ
տիշէնի թայիֆէսինք տէ մի
մօտա օլտու։ Շիմտիտէն սօղ-
րա քէօր քէօրինա իշ կէօ-
րիւմէյէնէք։ զիրա շիմտի-
յէտէք կէօղիւքսիւզիւգ
սէպէպիլյէ չօգ թօհաֆ եան-
լըշդլար օլտու։ վայ կիտի
թէքկէօղիւքլիւիւք, վայ
կիտի քէօրիւք։ նիհայէթ
իսթիհզայա մախսուս . . .

9 Թարեխի՝ Մուհարբէմին ցոփ օ-
լուպ, Ա. 16. Տ. 29 տէ, Օ Մահըն
ելք Փասլը տըր։

Հէվա զայէթ կիւզէլ, ֆէ-
րան վէ պէրրագ տըր, ֆէ-
դաթ փօլիթիգա հավատիս-

լէրի վէք խօշ տէյիլ տիր։
Պիր միլլէթին նիզամսըզւըզ
սէպէպիլյէ, իսթիգլալիյէ-
թինի զայզ իտէնէք։ Պու
նէ թօհաֆ շէյ. ումնատը-
ղըմըզ տաղլարա զար եաղ-
աը. թութուլան տալլէր տէ-
էլլէրտէ գալտը . . . Ախզու-
իթա վէք եօլունաա։ Պու
սէնէնին զէյթ եաղլարըն ու-
նուզլուզը, էյլիսի վէ պօլ-
լուզը, կէշէն սէնէ կէնզէ-
րէ սինմիշ օլան ֆէնա գօ-
գուլարը տէֆ իտէնէք։

17 Թարեխի՝ Մուհարբէմին ցոփ օ-
լուպ, Ա. 18. Տ. 43 տէ, Օ Մահի-
թապ տըր։

Պու ֆասլըն տա հէվասը,
թըպգը էվկէլքինէ պէյնզէր։
Իքի աէվլէթ դատիմի տօսթ-
լուզլարընը պէրթէրափ ի-
տէրէք, պիւրիւտէթէ պաշ-

լատըլար . պու քէյֆիյէ-
թին նէթիճէսի նամալիւմ
տիւր . Պէհատա աղըր պիր
նէվի մատէն օճաղը պուլու-
նաճագ : Պու ֆասլըն 19ուն-
ճու կիւնիւնի իշարէթ էտին :
Պիր զաթը մէշնուրէ՝ պիր
նէվանիյէթաէնտօլայը, քէն-
տինի թէլէֆ իտէճէք : Նարգ
թէրաֆընտան մուհարէպէ
խապէրէրի իշիթլէճէք :
Փօսթա վէ թաթարլար հա-
րէքէթաէ :

25 Թարիիի՝ Մուհարըմին 17իւ
օլուպ, Ա. 14. Տ. 5 տէ, Ը Մահըն
սօն ֆասլը աըր :

Սըճագլար արթըդ պաշ-
լատը, վէ պիր գաչ կիւն
տիւզիւյէ լոտոս բուղիկեար-
լարը էսէրէք, սըգընթըլը
հէվալար իտէճէք : Տէվլէթ-
լէրտէն պաղըլարը՝ տէմիր

Կոլարընա մէթանէթ վիրէ-
ճէքլէր : Եէնի զուհր իտէն
հավատիսի իշիթախնիզ մի .
պիր ազ տահա սապըրլը օ-
լուն Փօյրազ թէրաֆըն-
տա եէր ալթընտան պիր գաչ
պին սէնէ էվլէլ իպնա օլուն-
մըշ պիր մահալ պուլընաճագ :

ՅՈՒՆԻՑ

Մ. ՀԱԶԻՐԱՆ

Կէն 30. Ա. Էջե 9. Էնութէ-ղ 15 :

Յունիսին և թարիիի՝ Աաֆէրին Կ

օլուպ, Ա. 3. Տ. 45 տե՛, ② Մահըն
Չուրբէսի տիր:

Սըճաղըն տէրէճէսի արթ-
մաղտէ, վէ պազը խասթէ-
թը էյլիէ թէպտիլ օլմագտէ;
տիր: Աւմուրը փողիթիդա
տալզալը տըր: Խւմումի պա-
րը օլաձագ տէյու սէտա-
րոր իշիթիլմէքտէ խաէ տէ-
խանմայըն ասլը եօդ տուր:
Դարպ թէրաֆընտա միլլէթ-
լիդ սէրպէսթիյէթի աթէչի
արէվիէնմէյէ պաշլատը: Ա-
սիւմանտէ պիր նիշանէ կէ օ-
րիւնէճէք: մանասը նէ օլ-
տուզընը աղ վազըթան
տույարաընըզ:

3 Թարեխիք՝ Սաֆէրին և օլուպ,
Ա. 6. Տ. 16 տե՛, ③ Մահըն ֆազլը
Էվվէլի տիր:

Կիւն պաթը բուզիկեար-
լարը էստիյինտէն, հէվա պիր

աղ ույղունսուզ տուր: Մու-
գատտէմա ասրըզա գալ-
գըշանլար, իլէրուլէմէքտէ
տիրէր, էմմա սօնունու կէ-
թիրէմէյիալ, միւրատլարընա
իրէմէյէճէքլէր: Խայլու մէշ-
նուր զաթլար մահպէսէ իլ-
դա օլունաճադլար: Նու փօյ-
րաս թէրաֆընտա օլան իշ-
լէրէ նէ տիմէլի . . . : Նու
նամսըլ միւճիզաթլը թէպէտ-
տիւլաթ: Պու ֆասըլտա եան-
զընլար սըգլաշմագտէ տիր:

16 Թարեխիք՝ Սաֆէրին և սը օլուպ,
Ա. 8. Տ. 53 տե՛, ④ Մահիթապ տըր:

Պու ֆասըլտա եաղան րահ-
մէթլէր հէվայը թէպտիլ ի-
տիւպ միւլայըլաթտը, լա-
քին՝ Խորթմալար մէյտանա
չըգտը, վէ պու սէպէպտէն
էօթիւրիւ հէքիմլէր վէ էճ-
զաճըլար բահաթարդ աըր-

լար : Պէօյիւք պիր օրման
աթէշ ալըպ իհրագ օլաձագ :
Ախզուիթա եօլունտա տըր :

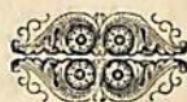
24 Թարիիիի՝ Սաֆէրին հիւ օլուպ,
Ա. 15. Տ. 7ուէ, Ը Մահըն էնճամ-
քի ֆասլը տըր :

Պու ֆասլտա լոտոս բու-
ղիկեարլարը էստիյինտէն հէ-
վա սըդընթըլը իսէ տէ՝ տէր-
հալ փոյրաս եէթիշտիյինտէն,
օրթալըգ սէրինլէնէծք : Ու-
մուրը փօլիթիգա զայէթ դա-
րըշգ տըր : Պիր տէփէթին
վիւքէլասը՝ քէնտի փատի-
շահլարընը թէլէֆ իթմէյէ
կիզիճէ գարար վիրէճէ քէր:
Զէլզէլէլէր սըդլաշմագտէ :
Պէօյիւք պիր զաթէ պիր էվ-
լատ զուհուրիյէ, փագթին-
տէ տիւնեայէ շավդ օլաձագ :
... զաղէթանըն սէօզիւ կէլ-
տի չըգտը, լաքին պիր էյ-

ևամ տահա կէչմէլի :

30 Թարիիի՝ Սաֆէրին բ.ու օլուպ,
Ա. 11. Տ. 19ուէ, Ը Մահըն դուր-
քէսի տիր :

Հէվա զայէթիյլէ սէրին
տիր : Ումուրը փօլիթիգա
մէվհումսուզ օլուպ, սպու-
ֆասլտա իշարէ շայեան պիր
չէյ եօդ տուր, փագաթ եր-
նէ զաղէթալարը տըդգաթ-
լրճա օգումալը, զիրա իդ-
թիզալը հավատիսէր վար
տըր :

ՅՈՒԼԻՍ

Մ. ԹԵՄՄԱՆԻՉ

Ական 31. Ա. Աճետ 10. Հայութել 14:

Յուլիսին Դարբիսի՝ Ծեպիւլէվ-
քէլին չափ օլուպ, Ա. 22. Տ. շահ,
Օ Մահըն պիրինձի քասլը աըր,

Հէվա պէրրագ վէ Փօյրաս
րուզիկնարլարը Էսմէքտէ-
սիր: Պու Քասլըն սօնլա-
րընտա՝ շիմշէք վէ Կըլտը-
րըմ դուհուրի, վէ սողրատան

շիտտէթլի բահմէթ եաղա-
ճագ: Տիւնեանըն փէք չօդ
թէրաֆլարընա մէշնուր վէ
ալիմ զաթլար իրսալ օլու-
նաճագ, պիլտիյինիդ
մատաէսի իչիւն. լաքին նէ
Փայտէ քի՛ գաշ տիւզէլթիր-
քէն կէօդ ըրգարաճագլար:
Տօնանմալար վէ օրտուլար
հարէքէթտէ: Փօյրաս թէ-
րաֆընտան՝ քեափֆէյի է-
հալիյէ Փայտէլի, ալըշ վէրիշ
հագգընտա խայըրլը խա-
պէրլէր կէլիպ, քիւլիյէթլի
սրվարըշլար օլաճագ: Եինէ
մէշնուր պիր զաթ քէնտինի
թէլէֆ իտէճէք: Թէլէկրափ
խաթթլարը հարէքէթտէ:

15 Թարիին՝ Ծեպիւլ Եվկէլին չօք
օլուպ, Ա. 22. Տ. շահ, Օ Մահի-
թապ աըր:

Պու Քասլըն հէվասը շիտ-

տէթլի սրճադ օլուպ, կիմէ-
լէր տախի փէք սրդընթըլը
տըր: Փօյրաս թէրաֆընտա
կէօրիւնէն կէօյ նիշանէսինին
մանսաը նէ օլուուղընը Գա-
զամիա տէյէմէզ, զիրա պա-
շընտան դօրգար: Չու պիլ-
մէնէյի չըդարանա աշդ օլ-
սուն: Եինէ փատիշահլար սի-
յահէթէ չըդտըլար էմմա . . .
սօնու փօթ կէլտի . . . Պիր
շահզատէ քէնտինի թէլէփ
էթայինտէն աօլայը, տէվ-
լէթի ալթ իւսթ օլաճադ:
Պիր գարը իւչ պաշը պիր
էվլատ տօղուրաճադ, քի էյ-
լիյէ տէլալէթ տէյիլ տիր:

23 Թարիեի՛ թէպիւլ էվլէլին բրիւ
օլուպ, Ա. 1. Տ. 25տէ, Ը Մահըն
Էնճամքի փասլը տըր:

Հէր նէ գատար հէվանըն
չէքլի էվլէլքի հալտէ իսէ

տէ՛ փասլըն սօնլարընտա տէ-
յիշիլէթէք միւլայրմանաճադ:
Կիւն պաթը թէրաֆընտա
քիւչիւք պիր տէվլէթ, քէն-
տի հիւթիւմէթինի զայալ ի-
տէճէք: Հայվանաթ գըրղը-
նը չօդ պէլտէլէրտէ զունի
իթմէքտէ: Ումումի մէճլիս
օլունմադ իշիւն եինէ թէք-
լիփլէր օլունմադտէ վէ գա-
րար վէրիլմէքտէ, լաքին իճ-
րա օլունմայաճադ:

29 Թարիեի՛ թէպիւլ էվլէլին բրիւ
օլուպ, Ա. 20. Տ. 57տէ, Ը Մահըն
զուրբեսի տիր:

Վայ, վայ, վայ . . . պու-
նէ . գըշ միսիլլի եաղմուր-
լար, փուրթունալար, շիտէթ-
լի բուզիկեարլար, տէնիզտէ
զիյանլար զուհր իթմէքտէ .
հէվա տա՝ ումուրը փօլիթի-
գա կիպի գարմագարըշ օլ-

առու։ Իքի գըրալ գան տէօ-
 քիւլմէսինի մէն իժմէք նի-
 յէթիցլէ, պիրավիրէրիցլէ կէ ո-
 րիւշէճէքլէր։ Պիր ասըլըդ
 քօմրանեասը՝ ևագայը էլէ
 վիրէճէք։ Պիր է հալի, « պիզ
 հիւքիւմտար իսթէմէյիզ տէ-
 յէրէք, քէնտի փատիչանարը-
 նըթախթան էնտիրէճէքլէր»

ՕԳՈՍՏԱՆ

Մ. ԱԿՈՍՈՒ

Կէ՛ւ 31. Ա. Աէկ 11. Ա. Աւուլ 13.

Օգոստասան և Թարիխի Ակպիւլ

ախըրըն և օլուպ, Ա. 15. Տ. 53տէ,
 Ը Մահըն ելք Փասլը տըր։

Եաղան եաղմուրյար սէ-
 պէպիյլէ օրթալըդ էփէյիմէ
 սէրինլէնտի, լաքին խասթէ-
 լէրէ պիր Փայտէ օլմայըպ,
 հիյեէթը ասլիյէլէրիյլէ տիր-
 լէր։ Եինէ ուղուրսուզ վէ-
 մէրհամէթսիզ Գոլէրա իլլէ-
 թի, փոյրաս թէրաֆընըն
 պիր իքի շէնրինտէ մէյտանէ-
 չըգաճագ։ Շէնրին պիրին-
 տէքի է հալի պէյնինտէ զու-
 հուր իտէն գանլը զավանանըն
 հէլէ նիհայէթի կէլէրէք պա-
 րըշ էթտիլէր։ Պիր տէվլէ-
 թին մէմալիքինին պիր գը-
 թասը, սայըը պիր տէվլէ-
 թին հիւքմիւնէ կէչէճէք։

14 Թարիխի Բէպիւլ ախըրըն Անը
 օլուպ, Ա. 10. Տ. 39տէ, Ը Մահի-

Թապ տըր։

Պու նէ շէքիլ շէյ . հէվա-
նըն թէպտիլաթըլլէ , ումու-
րը փօլիթիգա տախի թէպ-
տիլաթ պուլտու . և Պու նէ
փէրհիդ , պու նէ լահանա
թուրշուսու » մէսէլի պի
անը պու իշէ թէշպիհ տիր .
զիրա աղ էվիլլ պիրպիրլէ-
րինին դանընա սուսայան
տէվլէթլէր , պու կիւն պա-
րըշպ մէտէտքեարլըդ իթ-
մէյէ գարար վիրէճէքլէր .
փօլիթիգա տախի չօճուգ օ-
յուննաղը օլտու կիթտի
Մէշնուր պիր լորտ Ղարպ-
տան Շարգա հարէքէթ ի-
տէճէք : Պիր պանդա իֆլա-
սա չըգըպ , խայլու ֆամիլ-
եալարըն սէֆիլիսինէ սէպէպ
օլանագ : Ամէրիդա թէրաֆ-
լարընտան կէլէն խապէր-
էր , փէք միւսթէրիհ տէյիլ
տիր :

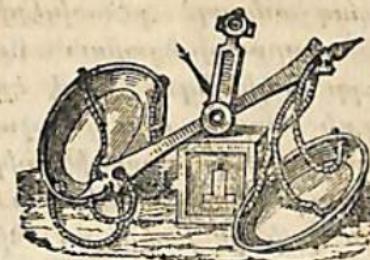
21 Թարիինի՝ Բէպիւլ ախըրըն բիւ-
օլուպ , Ա. 6. Տ. 42աէ , Ը Մահըն
սօն ֆասլը արր :

Հէվա պու ֆասըլտա եի-
նէ փէք սըճագ վէ պունալ-
տըճը տիր : Իսըթմալար եի-
նէ չօղալմադտէ , Պու եա-
գընլարտա՝ րուհպան կիւ-
րուհինտէն պազըլարը ախ-
րէթէ եօլձու օլմագտէ տիր-
էր . հալ պու քի՝ եէրլէրինէ
կէլէնլէր , էսքիլէրի անտը-
րըպ արաթաճագլար : Իքի
պէօյիւք Քիլիսէ ճէմաաթ-
լարը՝ եէք ճիհէթ վէ եէք
վիճուտ օլմագ միւրատ իտէ-
ճէքլէր :

22 Թարիինի՝ Բէպիւլ ախըրըն բ.ու
օլուպ , Ա. 9. Տ. 11աէ , Ը Մահըն
շուբբէսի տիր :

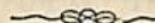
Հէվա սէրինլիյէ , վէ խաս-

թէլէր տիւզէլմէյէ մէյիլի
 տիր: Լօտոս թէրաֆընտաքի
 տէնիղլէր՝ տօնանմալարտան
 կէօրիւնմէյօր: Զաթըն պիրի՝
 քէնտի էվատընը թէլէֆ ի-
 տէճէք: Պիր նէվթարդ թէ-
 լէկրաֆ իճատ օլունածագ:
 Ատէթա պիր ատամ, քէնտի
 ճէսուրլուզույլէ՝ պիր մէմլէ-
 քէթի էսիրլիքտէն խէլաս ի-
 տէճէք: Խժալիա թէրաֆլա-
 րընտա պէօյիւք պիր մուհա-
 րէպէ աչըլմասընա գարար
 վէրիլմէքտէ: Տիւնեանըն հէ-
 ման հէր պիր թէրաֆընտա:
 մուհարէպէ թէտարիքի կէօ-
 րիւլմէքտէ:

ԱԵՊՏԵՄԲԵՐ

Մ. ԻՅԼՈՒ

Աբ- 30. Ա. Էնէ Վե Շանդէ-ղ 12:

Սեպտեմբերին և թարիիին՝ Ճէմա-
 զիւլ էվլէլն աի օլուպ, Ա. 10. Տ.
 33տէ, Օ Մահըն ելք ֆաոլը տըր:

Պու Փասըլըն հէվասը պիր-
 տէն պիրէ թէպտիլ օլմասը
 միւնասիպէթիյլէ, խասթէ-
 լէրէ փէք տէ էյի կէլմէյէ-
 ճէք, պա խուսուս սապահ

վէ ագշամիարը՝ քէնտիլէրինի դայըրմայանլարա։ Ուսմուրը փօլիթիդա՝ եխնէ էվվէրի հալտէ օլուպ, դարըշըլըդտան իպարէթ տիր։ Մէշնուր վէ ալիմ պիր Ռուհապան վէֆաթ իտէճէք։ Պիր մահալին ահալիսի՝ Ամէրիդաթէրաֆլարըրնա կիթմէք իչիւն հաղըրլանմագտէ տիրէր։

12 Թարեիին՝ Ճէմազիւլէվիլին յօն օլուպ, Ա. 21. Տ. 49տէ, ④ Մահիթապ տըր։

Ճէվա զայէթ կիւղէլ վէ աչըդ իսէ տէ, րուզիկեարւը վէ Գուրթունտլը տըր։ Փօլիթիգա հավատիսաթը զայէթ վէլվէլէլի տիր։ Վէ իքի Գըրալ պիրափիրէրինէ տիւշմէնիդ իտէճէքլէր։ Պազը օրտուլար հարէքէթտէ։

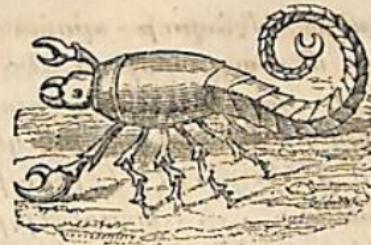
Նու շաշըրաճադ ։ Վուգուաթընա էջիճէ դուլադ վէրին։ Իշիթտինին մի շնմտիցէտէլին պու միսիլի պիր հավատիս։ Ախզուիթա եօլունտա տըր։

13 Թարեիին՝ Ճէմազիւլէվիլին յօն սի օլուպ, Ա. 21. Տ. 49տէ, ④ Մահիթապ հըն ֆասլը ախըրը տըր։

Պու Փասըլըն հէվասը գարըշըդ օլուպ, պազը աչըդ վէ պազը րահմէթլի տիր։ Պազը խասթէլէր՝ ախրէթէ եօլճու օմագտէ տիրլէր։ Պիր Գըրալ՝ պիր սէպէպտէն տօյայը, պիչարէ հալէ կիրիթար օլաճադ։ Թէլէկրաֆ էնտիշէլի խասկրէր կէթիրալիյինտէն, հէր քէս թիւրլիւպէթիւրլիւ մանաւար վիրէրէք, թէհիյէ վագըթ կէչիրէճէքլէր։

27 Թարիխի՝ Ճեմազիւլ ախըրըն գի
օլուպ, Ա. 00. Տ. 23տէ, Յ Մահըն
զուրբէսի տիր:

Հէվա րուզիկեարլը վէ
պուլութլու տուր, սոուդ-
լար արթըդ չօղալմազտէ
օլուռդընտան, հէր քէս
հըֆզլը տուրուպ սագընմա-
լը: Պիր միլլէթ ղայէթիլէ
գարըշըդլըդտա օլուպ, եէ-
նի պիր նիզամ իհտաս իթ-
մէք իսթէրլէր, կէօյա մա-
սիէնմէ պիր իսթիզաճ իթ-
մէք իչիւն . . . էվրօբատա
պազը մէճալիս աղալարը
իսթիֆա վիրէճէքլէր: Պու
ֆասլըն 28 վէ 50 թարիխ-
լէրի իշարէ շայեան տըր:

ՀՈԿՑԵՄԲԵՐ

Մ. ԹԷՇՐԻԹՆԻ ԵՎ.Գ.Ե.

կէւ 31. Ա. կէն 13. իւնիւն 11:

Հոկտեմբերին 5 թարիխի՝ Ճեմազ-
իւլ ախըրըն գու օլուպ, Ա. 5. Տ. 21
տէ, Յ Մահըն ելք ֆասլը աըր:

Հէվա րուզիկեարլը վէ սո-
ուդ իսէ տէ՝ պիր գաչ կիւն-
տէն էյլյէ թէպտիլ օլաճազ:
Պիր մահալտէ՝ ասըլըդ օլ
տէրէճէ շիտտէթիէնէճէք քի՛
Քըրալլարը կիզիճէ ֆիրար

իթմէյէ մէճպուր օլաճադ :
Պիր մէշնուր զաթըն էօմ-
րիւնէ գաստ էթմիշ օլան
շախսլար պու աէֆա էլէ կէ-
չէրէք հիւքիւմէթէ թէսուխմ
օլաճադ : հազրէթլէրի
թէհլիքէտէ տիր : Հէման
ախւնեանըն հէր թէրաֆընա
էլչիլէր կէօնտէրիլէհէք :

12 Թարիիի՝ Ճէմաղիւլ ախըըն ու
ոլուպ, Ա. 9. Տ. 12տէ, ④ Մա-
հիթապ աըբ:

Հէվալար պիր գարարտա
վէ խասթէլէր էյիլէշմէքտէ
տիր : Փօյրաս թէրաֆընտան
կէլէն խապէրլէր փէք էյի
տիր : Պիր շէհիրտէ քէօյիւ-
րիէ դատէկեանլար՝ վուրու-
շաճագլար : Ա՛յ . . . եինէ մի
եանզըն . Ալլահ ոօնունու
խայր էթսին : Ամէրիգա րա-
հաթլաշմագտէ : Գատընըն

պիրի : ճանավար շէքլինտէ
պիր շէյ տօղուրաճադ :

18 Թարիիի՝ Ճէմաղիւլ ախըըն ու
ոլուպ, Ա. 23. Տ. 00տէ, ④ Մա-
հըն էնճամքի ֆառլը աըբ:

Հէվա վոււլու վէ սիսլի
տիր : Ումուրը վոլիթիգա
տախի այնը հէվայա պէյն-
դէր : Անաթօլու թէրաֆըն-
տա ումուլմատըգ թէպէտ-
տիւլաթ վագը օլաճադ : Պիր
մէմայիքտէ՝ պիր փատիշահ
ինթիխապ օլունաճադ : Եէնի
պիր մէզհէպ իհտասըլէ հէր
քէսէ պուլանթըլըգ վէրիլէ-
ծէք : Փօսթալար վէ թա-
թարլար հարէքէթտէ :

26 Թարիիի՝ Ճէմաղիւլ ախըըն ու
ոլուպ, Ա. 18. Տ. 42տէ, ④ Մա-
հըն զուրէսի աիր:

Հէվա աչըգ իսէ տէ՝ ոօ-

ուզ տէվասմ իթմէքտէ : Գա-
 սըմ գուրթունասը սէպէ-
 պիլէ՝ խայլու սէֆինէլէր
 զարդ օլաճաղլար : . . . տէվ-
 լէթինին շու տէրէնէ սէվին-
 մէսինին սէպէսլէրինի տույ-
 տունուզ մու : Էվէլձէ խա-
 րապ օլան պիր շէ հիր , էս-
 քի հալինտէն էյի պիր հալէ
 թահիլ օլարադ , էհալիսի
 տէ զէնկինլէնէնէք : Պաթը
 թէրաֆընտան կէլէն խա-
 պէրլէր գարըշըդ աըր : Պու
 նէ թօհափ վուգուախ . . .

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Մ. ԹէՇՐԻՑՆԻ ՍԱՆԻ

Կէռ 30. Ա. Էջե 14. Էնոդէսու 10.

ՆՍԵմբերին 3 թարիիի՝ թէմէպին
 և օլուպ , Ա. 22. Տ. 42տէ , Ծ Մա-
 հըն եւք ֆաուլ աըր :

Պու ֆաալըն հէվասը՝ պու-
 լութլու , ըուզիկեարլը վէ
 րահմէթլի օլուպ , սօնլարըն-
 տա՝ գար տախի եաղաճադ
 աըր : Պիր տէվլէթին ումու-
 մի մէծլիսի ազալարը ինթի-

խապ օլունուակ, քէնտիլէ-
րինէ բէյխա նասապ օլան զաթ՝
հէր նասըլ իսէ իմթիղաճ ի-
տէմէյխալ, անլէրի տաղըթա-
ճագ, վէ պու սէպէպտէն
էօթիւրիւ՝ պէօյիւք դավղա-
լէր զուհուր իտէնէք: Փօյ-
րաս թէրաֆընտան կէլէն
խապէրլէր, եինէ դարըշըդ
տըր. աման եա բապափիմ,
պու նէ շէքիլ շէյ տիր . . .

10 Թարբիիբ՝ բէճէպին չօ օլուակ,
Ա. 19. Տ. 31աէ, ⑧ Մահիթապ տըր:

Պու ֆասըլտա շիտտէթլի
փօյրաս բուղիկեարլարը էս-
տիյինտէն, հէվա գուրագ վէ
սօուգ օլաճադ. արթըգ պուն-
տան սօղրա պիր էյեամ սօ-
ուղլա պիրլիքտէ վարընա-
ճաղըմըզտան, մանկալար վէ
սօպալար սէվիլիխալ, օտուն-
տուննծու քէօմիւրճիւ իլէ

անպապլըզլա կէչինմէլիի, իխ-
թիյարլըգ սիննինէ իրմէյէն
վագըթ իխթիյարը կէնճէր,
սօուգտան սագընմալը տըր-
լար, դիրա անլէր իչիւն,
եէլ, սըզը, հազըր տըր: Պիր
տէվլէթին փայթախթընտա
ալթիւսթլիւգ օլուակ, վէ
հաթթա Գըրալը տախի դա-
չըպ, պիր դալէտէ քէնտի-
նի հըֆզ իտէնէք:

17 Թարբիիբ՝ բէճէպին Շափ օլուակ,
Ա. 13. Տ. 12աէ, ⌚ Մահըն ֆասըլ
ախըրը տըր:

Հէվա՝ հալա գուրու սօ-
ուգ օլուակ, խասթէլէրէ քէ-
տէրլինէ տիր: Թէաթրօ սէ-
վիճիլէր՝ քէնտիլէրինի կի-
ճէնին այաղընտան էսիրկէ-
մէլի տիրլէր, էյէրչի տօսթ
վէ ագրէպէլէրինի եօրուակ,
այագլարընա կէթիրմէք իս-

թէմէզլէր իսէ : Տըդգաթա
շայեան պիր խատլէր ալը-
նաճագ : Փօլիթիգա հավա-
տիսաթը՝ պէթէրտէն պէթէր
տիր : Ելինէ պուտէֆա՝ ֆա-
գըր, ֆագաթ ալիմ պիր
զաթ, տէվլէթի թէրաֆըն-
տան ըիւթպէյէ նայիլ օլուպ
իրէրուլէնէճէք . նիհայէթ
պուտ տիւնեա թէմպէլ, ահ-
մագ վէ ճահիլ տիւնեասը օլ-
մայըպ, իշկիւզար, քեամիլ
վէ ալիմէրէ մախսուս օլա-
ճագ : Ախզութա զայէթիյ-
լէ եօլունտա տըր : Սըդարըշ-
լար փէք չօդ օլտուղընտան,
էքսէրի թիւճճար վէ էսնա-
ֆըն եիւզիւ կիւլմէքտէ տիր:

25 Թարիեի՞ թէճէպին Դ.ու օլուպ,
Ա. 14. Տ. 21տէ, Ց Մահըն դուր-
բէսի տիր :

Հէվալար փէք աճայիսլ օ-

լուպ, թիսիլի վէ գարը տըր:
Քեաֆֆէյի տէվլէթէր թէ-
լշէ իչինտէ տիր էմմա, նէ
օլտուղը աղնաշըլմայաճագ :
Շու մէճիստէքի, հահ, հահ,
հահ, հահ . . . սանտալիյէ
զավզասընը սէյր էտին . էլ-
հէմտիւլլահ . դավլա, նիզա,
մարիզատան . պաշդա նէ վար
. . . սօնու խայըր տըր ինչ-
Ալլահ : Տէրեատէ օլան սէ-
ֆինէլէր հէր կիւն թէհիքէ
իչինտէ տիրէր : Փօսթա վէ
թէլէկրաֆլար հարէքէթտէ :
Շու սօն տէֆա կէլէն հէր
քէսէ խայըրլը խապէրէ, է-
յիմէ ակեահ օլուն : Էօթէտէ
պէրուտէ քիւմէ քիւմէ օ-
թուրուպ տա միւճատէլէ ի-
տէնլէր, պիր թիւրլիւ իշին
սօնունու կէթիրիսլ, պիր
թէմշլյէթ վիրէմէղ օլտու-
լար . պու նէ աճայիսլ հալ :

ԴԵԿԸՄԲԵՐ

Մ. ՔԵՍՆՈՒԹԻ ԵՎԱԿԵԼ

Կետ 31. Ա. Էջեր 15. Առաջինը^{9:}

Դեկտեմբերին 3 թարիին՝ Շապա.
Նըն ան օլուպ, Ա. 14. Տ. 5 տէ,
Օ Մահըն Փասլը էվլէլ տիր։

Հէվա զայէթիլէ սոուդ,
գար եաղըպ վէ պուզլար ա-
սրլմագտէ տիր։ Խշթէ պու-
գասըլարաա, կէրէք խաս-
թէլէր վէ կէրէք իսթիյար-

լար զիյատէսիլէ հըֆզւը
տուրմալը տըրլար, զիրա
անէր իչիւն թէհլիքէլի տիր։
Փօլիթիգաճա հավատիսլէր,
մէվհումուղ տուր։ Շիտէթ-
լի շիթաէ սէլէպիլիլէ, խայ-
լու հայգանաթ թէլէք օլա-
ճադ։ Տաղլարտաքի հայ-
տուտլար, ճանավլար միսալի
քէօլէրէ ինէրէք, քիւլի-
յէթլի զարարլար վիրէճէք-
րէր սէֆիլ պիչարէկեանէ։
Պու եաղընլարտա պէօյիւք
եանզըն օլաճադ։ Նու փէք
ուզուն պօլու զմթ քիմ տիր
քի՝ ահկեամանիճէ սալլա-
նըպ տուրույօր։ պիր շէյ
տիմէք իսթէյօր էմմա, սօդ-
րա զահիրէ չըդըպ տույու-
լաճադ . . . :

10 Թարիին՝ Շապանըն չօի օլուպ,
Ա. 5 Տ. 5 տէ, Օ Մահիթապ տըր։

Հէվա կիւղէլ վէ աչըդ օ-
լուպ, կիւնէշ՝ գարլարըն իւ-
զէրինտէ փարլամադտէ տիրո
Պիր տէվլէթ՝ քէնտիսինի իւ-
տարէ իտէմէտիյինտէն տօ-
լայը, սայըը տէվլէթլէրին
եարտըմլարընա վէ իանէսի-
նէ միւխմաճ օլաճագ: Պիր
տէվլէթին օրտուսը, չօդ-
տան պէրու սինօր պէքլէ-
մէքտէ իքէն՝ օլ պիր տէվլ-
էթին մէմալիքինէ կէչէ-
րէք, իքի շէհիրի աթէշէ
վիրէճէք տի: Խշիթին. շու-
փէք թօհաֆ վուգուաթ տէ-
յիլ մի: պու տա օլուրմըը-
մը: օլուր, օլուր, եա . . .:
Պու տէֆա գուրտլար, պիր
մէմէքէթէ վարըպ, ինսան-
լարա խայլու դիյան վիրէ-
ճէքլէր: Սօւդ սէպէպիցլէ-
ճէր քէս խըրդասընը պաշը-
նա չէքմիշ օլտուղընտան

տօլայը, ախզուիթա տուր-
դուն տուր:

17 Թարիխի՛ Շապանըն բաի օլուպ,
Ա. 6. Տ. 17տէ, Ը Մահըն Փասլը
ախըռը արը:

Պու Փասլտա տա գուրու-
սոուգլար տէվամ իթմէքտէ
օլուպ, տաղլար օվալար գար
իլէ էօրթիւլիւ տիր, Ումու-
րը փոլիթիգա էլի հալտէ
տէյիլ տիր . . . Մէշնուր պիր
զաթ, պիր սէպէպտէն տօ-
լայը, քէնտի վէթանընտան
սիւրկիւն օլաճագ: Պու Փա-
սլըն զագէթալարընտա՝ օ-
գունմայա շայեան լայըգլը
պիր հավատիս եօդ տուր:

25 Թարիխի՛ Շապանըն բու օլուպ,
Ա. 10. Տ. 12տէ, Ը Մահըն դուբ-
րէսի տիր.

Հէվա դայէթիյլէ սօսւդ օ-

լուս, վէ դար տախի տէ-
վամ իթմէքտէ տիր : Խաս-
թէլէրին հալի եաման աըր :
Փոլիթիզա՝ հիյեէթը ասլիցէ-
սինտէ տիր : Հէր քէս՝ թէլաշէ
իչինտէ օլուս, եզ, ՊԱՆ հէ-
տիցէսի հազըրլամսագտէ .
պէն տէ՝ (Գաղամիա) 1867
սէնէնին վուգուաթլարընը
հազըրլամագտէ օլայըմ, քի
վագթինտէ հէտիյէ վիրէյիմ.
վէ ումարըմ քի՝ հիւսնիւ
դասուլ օլունարագ, պու
աճիղէրի մէմնուն իտէրսի-
նիզ : Հէման ձէնապը Ալլահ
վէ թէգատուէսէ հազրէթլէ-
րի՝ 1867 սէնէսինէ սաղ վէ
սալիմ գատէմ պասթըրըլ,
միւրատը ալիլէրիյլէ՝ ճիւմ-
լէյի պէր միւրատ իյլէյէ .
ամին :

(Էջմ) ԳԱԶԱՄԻԱ

U. S.

No. 5041

